

Česká školní inspekce Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-955/22-E

Název	Gymnázium, Pardubice, Dašická 1083
Sídlo	Dašická 1083, Bílé Předměstí, 530 03 Pardubice
E-mail	info@gypce.cz
IČ	48 160 989
Identifikátor	600 012 310
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Luděk Burian
Zřizovatel	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti	Dašická 1083, Pardubice
Termín inspekční činnosti	30. 5. až 2. 6. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaných školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Gymnázium, Pardubice, Dašická 1083 (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo celkem 474 žáků v 16 třídách osmiletého oboru vzdělání s maturitní zkouškou 79-41-K/81 Gymnázium a 240 žáků v osmi

třídách čtyřletého oboru vzdělání s maturitní zkouškou 79-41-K/41 *Gymnázium*. Vysoká míra naplněnosti tříd je běžná, změny v počtu žáků způsobené jejich příchody nebo odchody v průběhu školního roku jsou ojedinělé. Škola aktuálně evidovala 11 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pro několik žáků byl vypracován individuální vzdělávací plán z důvodu jejich mimořádného nadání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy má dlouholeté zkušenosti s řízením gymnaziálního vzdělávání. Vhodně nastavil delegování pravomocí na dva zástupce, což se pozitivně projevuje v řízení vzdělávacího procesu. Na řízení provozních a pedagogických činností se podílí i ostatní členové širšího vedení školy. Výraznější pravomoci byly svěřeny předmětovým komisím, které se vyjadřují k dílčím úkolům včetně jejich vyhodnocování (např. hospitační činnost). Systém pedagogického řízení školy je založen zejména na řešení aktuálních nebo okamžitých potřeb účastníků vzdělávání. Prioritou stávající koncepce rozvoje školy bylo především udržení dobrých materiálních a personálních podmínek pro vzdělávání, které se pozitivně odráží zejména ve výsledcích vzdělávání žáků. Části koncepce jsou někdy spíše proklamativního charakteru, některé neuvádějí odpovídající nástroje, kterými chce škola dojít do cílového stavu. Doporučením pro tvorbu účelných koncepčních dokumentů je stanovení konkrétních cílů s časovým vymezením a odpovědností za sledování a vyhodnocování účelnosti kroků k jejich naphnění. Příležitostí pro novou koncepci na příští období je rovněž její výraznější prezentace směrem k partnerům školy a otevřená diskuse všech účastníků vzdělávání nejen o cílech dalšího rozvoje školy, ale také o nástrojích pro jejich dosažení.

Kontrolní mechanismy jsou v rámci školy nastaveny, ale v některých případech jsou málo funkční. Konkrétně neodhalily dílčí rozpory mezi nastavením pravidel ve školní dokumentaci a obvyklou realitou fungování školy (např. využívání mobilních telefonů ve výuce, oprávnění provádět hospitační činnost, nastavení pravidel pro činnost jednotlivých členů školního poradenského pracoviště). Obdobně nastavení minimálního preventivního programu pro školní rok 2021/2022 zahrnuje téměř výhradně jen plán protidrogové prevence, ostatní oblasti preventivních aktivit chybí nebo jsou zmíněny jen velmi okrajově, a to i přesto, že škola vnímá nárůst dalších rizikových jevů (poruchy příjmu potravy, kyberšikana apod.). Dílčí nesrovnalosti byly zaznamenány i v evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně zpracování nebo vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů.

Pedagogický sbor tvoří odborně kvalifikovaní učitelé, jejich oborová způsobilost má příznivý vliv na průběh a výsledky vzdělávání žáků. Pro rozvoj dovedností žáků v cizích jazycích je přínosem výuka, na které se společně s učiteli podílí také rodilí mluvčí. Vedení školy podporuje spolupráci učitelů, aktuálně byly využívány zejména možnosti dalšího vzdělávání z projektu EU Šablony II (tandemová výuka, spolupráce pedagogů z různých škol apod.) Učitelé se zapojili do rozšiřování svých pedagogických a odborných znalostí a dovedností s odlišnou mírou aktivity a zájmu. Sdílení poznatků prostřednictvím vzájemných hospitací je na začátku, jeví se jako příležitost ke zlepšení stavu. Začínajícím učitelům je metodicky nápomocen uvádějící učitel.

Ředitel aktivně zajišťuje průběžné zlepšování materiálních podmínek školy. Od minulé inspekční činnosti škola realizovala několik projektů pro zlepšení podmínek ke vzdělávání, např. vybavení učeben a laboratoří přírodovědných předmětů nebo multimediální učebny. Ve spolupráci se spolkem rodičů byla vybavena relaxační místnost pro žáky, v rámci

studentského projektu probíhá rekonstrukce pavilonu pro hudební výchovu plánovaného pro výuku i zájmovou činnost. Zlepšování materiálních podmínek školy je podporováno i v rámci sponzorských darů. Projektovou činností s podporou sponzorů se např. vybudovalo posezení na školní zahradě. Žáci školy uskutečnili sponzorský podporované projekty, např. „Skleník pro aqua-reaktor a aquaponii“.

Primární prevence a výchovné poradenství jsou zajištěny dvěma učitelkami, které vzájemně spolupracují. Učitelka pověřená povinnostmi školního metodika prevence neabsolvovala specializační studium, což se nepříznivě projevilo např. při zpracování obsahu minimálního preventivního programu. Výchovné poradkyně zajišťují informace pro učitele o doporučeních školských poradenských zařízení pro podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přímo ve výuce účelné naplňování podpůrných opatření neověřují. Škola pořádá besedy a přednášky k aktuálním tématům, pro podporu vztahů ve třídách jsou pořádány adaptační kurzy v prvních ročnících. Problémy v třídních kolektivech monitorují třídní učitelé, případně jsou ve třídách prováděna sociometrická šetření. Problémy mohou žáci konzultovat nejen s oběma výchovnými poradkyněmi, ale i s psycholožkou, která se školou externě spolupracuje. Doporučením ke zlepšení je vzhledem k počtu žáků školy, náročnosti výkonu výchovných i preventivních aktivit a nárůstu sociálně-patologických jevů rozšířit poradenský tým školy o specialistu. Absolvování specializačního studia umožní školnímu metodikovi prevence dobrou orientaci v legislativním nastavení kompetencí a účelně podpoří možnosti plánování, realizace a vyhodnocování preventivních aktivit.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve sledovaných hodinách probíhalo vzdělávání žáků zpravidla v příznivé a podporující atmosféře, která přispívala k účelnosti vzdělávacího procesu. Jednotliví učitelé vedli výuku promyšleně zejména se zaměřením na obsah učiva. V menší míře orientovali pedagogický cíl výuky na zvládnutí učiva jednotlivými žáky a na účelnou formu podpory žákům s různou úrovní schopností a dovedností. Téměř vžebec se učitelé v průběhu sledovaných hodin nevěnovali cíleně žákům nadaným nebo mimořádně nadaným např. formou vhodné diferenciace náročnosti zadávaných úkolů, všichni žáci plnili bez rozdílu stejně úkoly. Individuální pomoc žákům byla spíše ojedinělá, v některých sledovaných hodinách nebylo její využití zapotřebí. Některé z hodin působily jednotvárně, čímž jen minimálně podporovaly aktivitu žáků.

Převládal frontální způsob práce, z výukových metod byl často využit řízený rozhovor. V některých hodinách učitelé diskutovali se žáky, dali prostor i jejich vzájemné diskusi. Samostatná práce žákům umožňovala volit vlastní tempo, učitelé jim dávali dostatek času k jejímu dokončení. Méně prostoru pro samostatné učení žáků bylo zaznamenáno v hodinách, kde byl učitel dominantním zdrojem informací. V takových případech byla málo rozvíjena schopnost žáků formulovat rozsáhlější odpověď nebo argumentovat vlastní názor. Méně podpory komunikativních kompetencí žáků bylo zaznamenáno např. v matematice nebo přírodovědných předmětech. Kooperativní aktivity žáků ve výuce byly výrazněji zaznamenány zejména v hodinách cizích jazyků. Přínosné byly hodiny vedené formou vlastních prezentací žáků doprovázených diskusí k obsahu nebo srozumitelnosti výstupů.

Pro aktivizaci žáků učitelé zpravidla účelně využívali didaktickou techniku. Zaznamenáno bylo i využití vlastních mobilních telefonů žáků ke zvládnutí učební úlohy. Jejich cílené využití jako zdroje nových informací přispělo pozitivně k rozšíření spektra vzdělávacích

aktivit. Využívaný byly i v rámci interaktivních her podporujících upevnění znalostí probírané slovní zásoby nebo gramatických jevů v cizích jazycích.

Pouze v menší části sledovaných hodin byla zaznamenána účelná zpětná vazba k průběhu výuky a zhodnocení vlastního učení žáků. Zpětná vazba od vyučujících směrem k žákům měla často formu stručných výroků hodnotících jejich okamžité výkony, pro další učení byla využitelná méně, funkční sebehodnocení bylo zaznamenáno jen velmi ojediněle. Příležitostí je zaměřit se cíleně a plánovitě na vhodné závěry hodin, které účelně podpoří nejen uvědomění žáků o vlastním vzdělávacím úspěchu, ale učitelům poskytne vhodné vodítko pro přípravu další výuky a vhodných metod práce podporujících široké spektrum nadání jednotlivých žáků.

Naplnění vzdělávacích cílů ve společenskovědních předmětech a v českém jazyce a literatuře příznivě podporovalo propojení vyučovaných témat se současným děním. Učitelé vytvářeli prostor pro rozvoj kritického myšlení a utváření postojů ke společenským tématům. Kooperativní činnosti velmi dobře rozvíjely komunikační a jazykové kompetence v cizích jazycích. Jejich získání podporovalo i vedení hodin cizích jazyků ve vyučovaném jazyce, čeština byla zaznamenána jen ojediněle a v didakticky vhodných situacích. Zájem žáků o matematiku nebo přírodnovědné předměty příležitostně zvyšovalo motivační využití učebních pomůcek (geometrické modely, biologické ukázky, měřicí přístroje), doplňujících materiálů (pracovní listy apod.) či didaktické techniky (prezentace). Hodiny tělesné výchovy byly dobře strukturované s promyšlenou náplní, která rozvíjela požadované pohybové dovednosti. Žáci byli motivovaní, vyučující je dokázali povzbudit a vhodným způsobem vysvětlit postup, aby jejich výkony byly lepší.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kvalita vzdělávání ve škole je pozitivně ovlivněna již při přijímacím řízení, a to značným převiselem přihlášek nad počtem přijímaných. Žáky školy se tak stávají dívky a chlapci s vysokým učebním potenciálem, který se daří u části z nich zejména na základě individuálních zájmů a zaměření dále rozvíjet. Účast žáků v různých soutěžích je významným aspektem vzdělávání, úspěchů na celostátní úrovni dosahují pravidelně ve všech předmětových olympiádách. V posledních dvou letech však byla tato činnost výrazně ovlivněna pandemií Covid-19. Většina akcí se neuskutečnila, jejich konání bylo přesunuto na pozdější dobu.

V rámci jednotlivých předmětů je kladen důraz hlavně na osvojení vědomostí, učitelé jejich míru průběžně monitorují a ověřují obvyklými diagnostickými a evaluačními nástroji, výsledky zaznamenávají formou klasifikace. Ojediněle je pro průběžné hodnocení využíván jiný způsob než známkování, například bodová stupnice, což je pro žáky méně obvyklé a tím více motivující. Cennou zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání poskytují vedení školy externí testy. Výkony žáků v nich jsou na výborné úrovni, téměř vždy lepší než republikový průměr, často i výrazně.

V rámci celkového hodnocení na konci 1. pololetí školního roku 2021/2022 prospělo s vyznamenáním 58 % žáků (ve čtyřletém gymnáziu 36 %), což je přesně odpovídající obraz složení kolektivu žáků. Toto zlepšení oproti předešlým inspekčním lze připsat dílčímu zvýšení zařazovaných aktivizujících metod a forem výuky, které motivují žáky k další práci a zefektivňují vzdělávací proces. Zásadní výukové problémy se nevyskytují, neprospívajících bylo přibližně 0,5 %. Žákům v oblasti rizika školního neúspěchu jsou nejčastěji jako podpora nabízeny konzultace, v některých předmětech doučování. Na konci minulého školního roku, jenž byl výrazně poznamenán pandemií Covid-19, bylo žáků

s vyznamenáním ještě více, a to 67 %, což odpovídalo doporučení MŠMT k pozitivnímu hodnocení po dlouhém období distanční výuky. Maturitní zkoušku úspěšně zvládlo 99 % žáků, s vyznamenáním skoro 82 % z nich. Ve výsledcích společné části maturitní zkoušky je úspěšnost žáků školy dlouhodobě ve všech předmětech vyšší než republikový průměr.

Pozitivní bilance hodnocení chování žáků je dokladem úspěšného osvojování sociálních dovedností a morálních hodnot. V případě potřeby jsou udělována výchovná opatření za porušení daných pravidel, převažují však pochvaly hlavně za reprezentaci školy v soutěžích a dalších akcích.

Projektová činnost tvoří každoročně nedílnou a efektivní součást činnosti školy. Spolupráce s Žilinskou univerzitou v Žilině umožnila škole zapojení do projektu zaměřeného na programování v rámci podpory nově zaváděného předmětu Informatika. Jazykové kompetence žáků rozšiřuje program *Erasmus+* a dále partnerství se zahraničními školami v rámci výměnných pobytů (Portugalsko, Francie a další). Aktuálně jsou ve škole pořádány kurzy češtiny pro uprchlíky z Ukrajiny.

Studentská rada s dlouholetou působností umožňuje žákům prostřednictvím zvolených zástupců jednotlivých tříd podílet se na chodu školy, podávat návrhy na zlepšení podmínek vzdělávání, organizovat maturitní plesy apod. Vedení školy využívá činnost rady především jako nástroj pro efektivní komunikace se žáky, podporuje její přínosné aktivity.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekce došlo ke zlepšení podmínek pro vzdělávání investováním finančních prostředků ke zlepšení materiálního zabezpečení výuky.

Silné stránky

- Respektující pracovní atmosféra vyučovacích hodin podporující efektivitu vzdělávání,
- využívání rodilých mluvčích pro výuku cizích jazyků podporující komunikativní kompetenci žáků,
- podnětná spolupráce školy s účastníky vzdělávání podpořená realizací projektových aktivit,
- výborné ročníkové výsledky vzdělávání žáků včetně výsledků maturitních zkoušek podporující úspěšné uplatnění absolventů zejména na vysokých školách.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Méně účinná realizace dílčích kontrolních mechanismů směrem k aktualizaci školní dokumentace a plánování některých činností školy,
- nevyužívaná diferenciaciace výuky podporující zejména nadané žáky,
- méně účelné využívání závěrů hodin pro ověřování splnění cíle výuky zaměřovaného na žáky a pro získání zpětné vazby o učebním pokroku žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Stanovit v rámci koncepce rozvoje školy konkrétní cíle s časovým vymezením a odpovědností za sledování a vyhodnocování účelnosti kroků k jejich naplnění,

- realizovat kontrolní mechanismy tak, aby lépe podporovaly účelné plánování činností školy nebo poskytovaly včasnu informaci o potřebě např. aktualizace školní dokumentace,
- rozšířit tým školního poradenského pracoviště o pedagoga zaměřujícího se na prevenci sociálně-patologických jevů s absolvovaným specializačním studiem,
- zařazovat do výuky prvky diferencované náročnosti učebních úloh v souladu se stanoveným cílem pro podporu např. nadaných žáků s ohledem na úroveň jejich pokroku,
- zvážit nastavení strategií pro účelnější práci se vzdělávacím cílem orientovaným na žáky a pro využití sebehodnocení nebo vrstevnického hodnocení v závěru hodin pro ověřování naplnění pedagogického cíle.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejně lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírájí

1. *Dlouhodobý záměr Gymnázia, Pardubice, Dašická 1083 na roky 2019 – 2022*
2. *Školní řád pro žáky Gymnázia, Pardubice, Dašická 1083 2021/2022 a Klasifikační řád Gymnázia, Pardubice, Dašická 1083, dokumenty platné od 1. 9. 2021*
3. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2021/2022
4. *Organizační pokyny pro školní rok 2021 – 2022*
5. *Plán minimálního preventivního protidrogového programu, platný pro školní rok 2021/2022*
6. *Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na rok 2020 – duben 2022*
7. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2021/2022
8. Zápis z jednání pedagogické rady za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
9. Rozvrhy hodin učitelů a tříd ve školním roce 2021/2022
10. Školní matrika a dokumentace žáků pro školní roky 2020/2021 a 2021/2022 (výběr)
11. Třídní knihy pro školní roky 2020/2021 a 2021/2022 (výběr)
12. Personální dokumentace k odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků včetně nastavení kompetencí členů školního poradenského pracoviště (výběr)
13. Doklady z oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví (výběr)
14. Dokumentace výchovného poradenství a preventivních programů pro školní rok 2021/2022
15. Dokumentace k ukončování vzdělávání žáků ve školním roce 2020/2021
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám řediteli inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martin Valášek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Martin Valášek v. r.

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

Mgr. Hana Řebíčková, školní inspektorka

Mgr. Hana Řebíčková v. r.

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

Mgr. Eva Škodová v. r.

V Pardubicích dne 29. 6. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Luděk Burian, ředitel školy

Mgr. Luděk Burian v. r.

V Pardubicích dne 29. 6. 2022